

Gezamenlijk persbericht

5/12/2018

Gecoördineerd optreden tegen 'Ndrangheta-maffia in Europa

Een uniek gezamenlijk onderzoek door justitiële en opsporingsdiensten in Nederland, Italië, Duitsland en België mondt uit in het grootste, gecoördineerde gemeenschappelijke optreden tegen een crimineel samenwerkingsverband in Europa tot nu toe

Tijdens een gemeenschappelijke actiedag die op 5 december 2018 in alle vroegte begon, hebben de justitiële en opsporingsautoriteiten in Nederland, Italië, Duitsland en België gecoördineerd en slagvaardig opgetreden tegen de 'Ndrangheta. Dit agressieve, maffia-achtige criminele samenwerkingsverband is een van de machtigste criminele netwerken ter wereld en heeft de controle over een groot deel van de Europese cocaïnehandel, in combinatie met systematisch witwassen, omkoping en geweld.

De operatie met de codenaam 'Pollino' is tot op heden de grootste in zijn soort in Europa. Een paar honderd politieagenten, waaronder speciale interventie-eenheden, waren betrokken bij het optreden van vandaag en zij werkten samen met officieren van justitie en opsporingsfunctionarissen. De betrokken justitiële en rechtshandhavings-autoriteiten werken sinds 2016 intensief samen aan de voorbereiding, onder andere in een gemeenschappelijk onderzoeksteam (GOT) dat wordt ondersteund door Eurojust, het Europese agantschap voor justitiële samenwerking, en Europol in Den Haag.

Door de nauwe samenwerking tijdens dit onderzoek zijn bijna 4.000 kg cocaïne en honderden kilo's andere drugs opgespoord in Europa. Op de actiedag waren er om 12.00 uur 84 verdachten gearresteerd, onder wie hooggeplaatste leden van het maffianetwerk. Naar schatting wordt 2 miljoen euro aan criminele vermogensbestanddelen in beslag genomen, worden er vele getuigen gehoord en doorzoeken verricht, waarbij belangrijk bewijsmateriaal wordt veiliggesteld dat in de rechtbank zal worden gebruikt. Er vinden ook acties plaats in Suriname.

De zaak is in 2014 begonnen, toen de Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst (FIOD) een onderzoek naar mogelijke witwassing voorlegde aan Eurojust. Het was een onderzoek naar partners van Italiaanse restaurants in Horst en Venray dat verbanden liet zien met de regio Noordrijn-Westfalen in Duitsland en criminele activiteiten in Reggio Calabria in Zuid-Italië. De Nederlandse desk bij Eurojust

moedigde de andere betrokken landen proactief aan om de zaak te bestuderen, en gezamenlijk op te pakken.

Het maffianetwerk van de in Zuid-Italië gebaseerde 'Ndrangheta staat erom bekend legitieme bedrijven in andere landen te starten als dekmantel om zich in het buitenland uit te breiden, drugs te smokkelen, illegale winsten wit te wassen en de controle over nieuwe grondgebieden te claimen. Door de activiteiten per land te verdelen, probeert het maffianetwerk te profiteren van juridische verschillen tussen rechtsgebieden en aan de aandacht te ontsnappen, omdat elk misdrijf, als het uitsluitend afzonderlijk wordt onderzocht, een op zichzelf staande handeling kan lijken in plaats van deel van een internationale operatie.

De instelling van een gemeenschappelijk onderzoeksteam voor operatie Pollino door Nederland, Italië en Duitsland in oktober 2016 werkte als katalysator voor de schaal en intensiteit van het onderzoek. Een GOT, in essentie een juridisch kader, is een platform voor justitie en politie uit verschillende landen om in een specifieke zaak direct samen te werken en operationele informatie uit te wisselen. De autoriteiten die betrokken waren bij operatie Pollino, waaronder onderzoeksrechters, werkten stap voor stap intensief samen om de puzzel af te maken, hun kennis en creativiteit te bundelen om een gezamenlijke strategie te bepalen en de daadwerkelijke omvang en complexiteit van de criminele activiteit van de 'Ndrangheta aan het licht te brengen. De uitwisseling van bewijsmateriaal, essentieel voor het opbouwen van succesvolle rechtszaken, was een belangrijk onderdeel van de voorbereiding van het optreden van vandaag. Dit is het eerste GOT waaraan Italië deelneemt.

De praktische ondersteuning van EU-agentschappen zoals Eurojust en Europol heeft een doorslaggevende rol gespeeld bij operatie Pollino. Het GOT is gefaciliteerd en gefinancierd door Eurojust, dat ook een aantal coördinatievergaderingen heeft georganiseerd om de spelers bij elkaar te brengen, de ontwikkeling van een gemeenschappelijke strategie te ondersteunen en het wederzijds begrip van de verschillende rechtssystemen op essentiële momenten in het onderzoek te bevorderen. Europol heeft bijgedragen door een veelomvattende data-analyse in het kader van analyseproject ITOC, dat zaken ondersteunt waarin de criminele activiteiten van maffia-achtige criminele samenwerkingsverbanden uit Italië worden onderzocht die invloed hebben op andere lidstaten.

Tijdens de gemeenschappelijke actiedag volgden aanklagers van de gerechtelijke autoriteiten de actie live vanuit het coördinatiecentrum bij Eurojust, waardoor nieuwe gegevens die tijdens de actie werden verzameld snel konden worden geanalyseerd en de strategie waar nodig kon worden aangepast. Europol heeft de Italiaanse politie in het veld ook bijgestaan met een mobiel kantoor.

Filippo Spiezia, vicevoorzitter van Eurojust en Nationaal Lid voor Italië, zei:

'Vandaag hebben we een duidelijke boodschap afgegeven aan criminele samenwerkingsverbanden in heel Europa. Ze zijn niet de enige die over de grenzen heen kunnen werken: de Europese gerechtelijke en rechtshandhavingsautoriteiten kunnen dit ook. Door samen te werken en gebruik te maken van de unieke hulpmiddelen waarover wij in de EU beschikken, zoals de mogelijkheid om een gemeenschappelijk onderzoeksteam in te stellen, en met de praktische ondersteuning van EU-agentschappen zoals Eurojust en Europol, zijn wij in staat om dit soort ernstige, georganiseerde misdaad op te sporen, te onderzoeken en te vervolgen.'

Op de gemeenschappelijke actiedag waren om 11.00 uur de volgende acties en resultaten gemeld:

- **Nederland:** 5 arrestaties. Inbeslagname van bijna 4000 kg cocaïne en 140 kg XTC pills,. Nederlandse onderzoekers van de FIOD en de politie hebben ook geholpen met het onderzoek in Italië en Duitsland.

Betrokken autoriteiten:

***De Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst (FIOD),
Landelijke Eenheid van de politie, Openbaar Ministerie***

- **Italië:**

De belangrijkste focus lag op de regio's Calabrië en Catanzaro in Zuid-Italië. Er hebben 41 arrestaties plaatsgevonden .

Betrokken autoriteiten:

***Kantoor van het Openbaar Ministerie Reggio Calabria
Centrale operationele dienst van de staatspolitie (SCO)
Onderzoeksafdeling staatspolitie van Reggio Calabria;
Centrale onderzoeksdienst van de Guardia di Finanza (SCICO)
Politieleiding voor financieel onderzoek van Guardia di Finanza (Valutaria GdF)
Operationele drugsbestrijdingsafdeling van de Guardia di Finanza van Reggio Calabria (GOA)***

- **Duitsland:**

De belangrijkste focus lag op de westelijke delen van Noordrijn-Westfalen, omdat dit dicht bij de ARA-havens ligt. Er hebben 15 arrestaties (en 6 meer in a een verwant onderzoek) plaatsgevonden

Betrokken autoriteiten:

Staatsanwaltschaft Duisburg

Bundeskriminalamt (BKA)

Er is ook nauw samengewerkt met andere Duitse en Italiaanse onderzoeken naar georganiseerde misdaad, met name met de afdelingen georganiseerde misdaad van het Landeskriminalamt NRW en het Kantoor van het Openbaar Ministerie en de politie in Keulen, waar vandaag gecoördineerde arrestaties en doorzoekingen zijn uitgevoerd.

- **België:**

De belangrijkste focus lag op Maasmechelen in Limburg. Er hebben 4 arrestaties (en 10 meer in een verwant onderzoek) plaatsgevonden.

Betrokken autoriteiten:

Kantoor van het Openbaar Ministerie van Limburg,

Federale Gerechtelijke Politie, Limburg,

Lokale politie Lanaken-Maasmechelen, Limburg

Luxembourg:

Twee verdachten zijn aangehouden en het nationale onderzoek is lopende.

Betrokken autoriteiten:

Police Lëtzebuerg

Parquet de Luxembourg

Cabinet d'instruction Luxembourg